

Jaarverslag 2025 weidevogelbescherming Gement en De Zeeg

Verslagen en Foto's van Ton, Wim, Jos, Rini en Inge

Introductie

In 2000 is onze vereniging na een introductie avond van Brabants Landschap ontstaan. We hadden nog niet veel leden en weinig ervaring maar kregen toch medewerking van de boeren.

Na de bijna watersnoodramp van 1995 (met een windsurfer op de A2) werd besloten dat het gebied helemaal opnieuw ingericht moest worden en werd het plan HOWABO ontwikkeld. Omdat wij geen officiële vereniging waren mochten wij hierover niet mee beslissen en zijn wij in 2005 ondergebracht bij de organisatie van de Duinboeren. Een gedeelte van het gebied werd Natura 2000 gebied. Onze vrijwilligers zijn hier wel bij betrokken geweest en hebben hier veel connecties aan over gehouden waar we nu nog veel profijt van hebben.

Ons voornaamste doel is het beschermen van de weidevogels. Hiermee beginnen we begin maart en eindigen we eind juni. We proberen ook mensen bewust te maken via lezingen en rondleidingen in het gebied.

In samenwerking met de Jeugdnatuurwacht proberen we ook kinderen hierbij te betrekken. We hebben ze bijvoorbeeld borden laten maken die ze zelf in de polder mochten plaatsen. Maar ook de vogeltellingen voor Natuurmonumenten zijn belangrijk.

Voordat de boeren het land gaan bewerken proberen we nesten op te sporen. Bij Kievit en Scholekster leggen we deze in mandjes. Na de bewerkingen door de boer kunnen deze nesten in mandjes makkelijk teruggeplaatst worden. Alle materialen die we hiervoor nodig hebben worden door Brabants Landschap beschikbaar gesteld.

Bij bijvoorbeeld Wulpennesten kan dit echter niet. Hier bouwen we een vossenraster van 50x50 meter omheen. De boer kan hiervoor een vergoeding krijgen via de regeling rustzone bestemming die door Brabants Landschap wordt geregeld.

Een raster zetten is een heel werk. Eerst wordt het gras weggemaaid waar het raster komt te staan. De stroomdraden mogen het gras niet raken. Daarom moeten we om de drie jaar de cursus bosmaaier volgen.

Daarna wordt het raster met zonnepaneel opgebouwd. Gelukkig werken boeren hier graag aan mee.

Na een terugloop is de populatie weidevogels nu stabiel en hopen we dat deze zich weer zal uitbreiden. De kruidenrijke randen op de percelen hebben hier zeker een positieve invloed op.

Hierna volgt de samenvatting van de verslagen die onze vrijwilligers elke week maken om zo tot een jaarverslag te kunnen komen. Daarmee houden we zicht op de ontwikkelingen in het gebied van de Gement en De Zeeg.

Met dank aan de inzet van Wim Dieden, Jos Wesel en Ton de Peffer die wekelijks met een groepje vrijwilligers in het gebied op pad gaan om te observeren hoe het broedseizoen verloopt.

Rini van den Boer trekt niet meer wekelijks maar op afgesproken tijden door het gebied om met een groep vrijwilligers mee te werken aan de MAS-tellingen die de overige bewoners van het gebied in de gaten houden.

11 maart – Jos Wesel

Voor de eerste keer het veld in geweest, met een op een zieke na een volledige groep. Na in de kou bij geklets te hebben zijn we het veld opgegaan.

Eerst op de smalle strook van Van Hulten enkel wat proefnestjes gevonden. Daarna het dwars liggend veld van Van Drunen. Ook hier lagen enkele proef nestjes. Verder nog een karkas gevonden van waarschijnlijk een haas. Rens heeft zich inmiddels aangesloten en het resterende stuk mee gelopen. Ook is er nog een hazen poot gevonden. Dit alles onder het genot van de zang van de veldleeuwerik.

Het was wel koud op de velden. Nadat we weer op het startpunt waren gearriveerd begon de zon te schijnen, jawel. Gelukkig liet de Wulp zich nog wel even horen en zien.

14 maart – Ton de Peffer

Voor de eerste keer weer de polder in geweest.

De borden allemaal weer gezet en een ronde gelopen maar nog niet de percelen opgegaan. De kieviten vliegen wel rond maar de wulpen hebben het al drukker. Verder nog leeuwerik en witte kwikstaarten, hazen en reeen gezien.

18 maart – Jos Wesel

Veel te beleven was er niet, de wind maakte het guur. Er waren maar weinig kievieten, wel veel kraaien op het veld van Van Hulten. We besloten om het veld van Van Loon over te steken om zo bij het nieuwe natuur gebied te kunnen kijken.

Tijdens het oversteken vlogen er enkele snippen op.

Buiten enkele kwikstaarten en heel veel duiven en enkele opvliegende kievieten niets bijzonders meer tegen gekomen. Terug op de weg hoorden en zagen we de Wulp.

Weer vroeg huiswaarts gekeerd, tijdens het terug rijden zag ik nog een koppel scholeksters zitten tegenover het achterste veld van Muskens.

Hopelijk wordt het volgende week beter.

20 maart – Ton de Peffer

De kieviten vliegen al flink op en neer om een plekje te zoeken. Als we een perceel oplopen vinden we wel proefnesten maar nog geen eieren.

Als we via het zandpad naar een perceel lopen waar net kalk op is gereden zien we daar 20 kieviten lopen die op hun gemak aan het eten zijn.

Verder is het vrij stil vandaag. Zelfs de wulpen laten zich niet horen, alleen de leeuwerik en de graspieper zijn aanwezig.

21 maart – Wim Dieden

Vandaag voor de eerste keer met mooi weer de Gement in geweest. Op de percelen die wij altijd bijhouden hebben we wat weidevogels betreft helemaal niets gezien.

Er zaten veel kraaien en ook nog al wat ganzen. Wel hebben we een paar hazen en enkele ganzen gezien en de veldleeuwerik gehoord.

Op het perceel van de Ruyter tegenover van Asveldt liep wel een koppel wulpen te fourageren. Bij de eendenkooien zaten nog wel zo'n 50 kieviten.

26 maart – Jos Wesel

Voordat we gingen lopen vertelde Jan dat er bij Van Drunen een dode wulp was gevonden op het erf. De oorzaak is onbekend.

Verder hebben we alleen geobserveerd.

Wel nog een levende wulp gezien, een enkele kievit en de veldleeuwerik gehoord. Op het veld van Muskens zat nog een koppel scholeksters.

Verder geen nieuws te melden.

27 maart – Ton de Peffer

Nu de boeren druk aan het werk zijn en het land op veel plaatsen pas bewerkt is vliegen de kieviten nog steeds heen en weer.

Er zijn nog geen nesten maar op deze mooie dag zien we toch van alles.

Rens komt ook nog even langs om te kijken hoe het erbij staat. Als we achter over het pad lopen en over de dijk naar het plasdras kijken bij

Natuurmonumenten zien we van alles lopen.

Zoals de wulpen, heel veel kieviten, scholeksters, verschillende soorten eenden en ganzen en zelfs de tureluur.

28 maart – Wim Dieden

Vandaag zagen we vooraan in de Gement ook alleen maar kraaien en verschillende koppels wilde eenden. Achteraan voorbij van Asveldt zaten nu op enkele percelen wel kieviten. Deze percelen waren sinds vorige week allemaal bewerkt. We hopen hier volgende week iets te vinden.

Verder zagen we de witte en gele kwikstaart, 4 reeën, enkele hazen en zilverreigers, een blauwe reiger, een buizerd en in de verte vliegend 2 roofvogels die wij zo niet herkenden.

Ook vandaag zaten er bij de eendenkooien op de plasdras stukken nog meer kieviten dan vorige week, dit geeft nog hoop voor de komende weken.

Met het naar huis fietsen zag Willy nog een dode das een paar meter van de weg langs de Deutersestraat liggen. Dit is doorgegeven aan de dassenvereniging.

01 april – Jos Wesel

Vandaag zagen we dat in de zeeg alle velden pas bewerkt zijn. We zijn even naar het veld van Van Drunen gelopen en ook deze was pas bewerkt. Diverse veldleeuweriken waren actief, en we zagen enkele snippen opvliegen. Over het algemeen zit er maar weinig, wel nog de wulp gehoord, in de verte...

03 april – Ton de Peffer

Als we aankomen op deze mooie morgen staat Rens al op ons te wachten om naar een wulp te zoeken die hij heeft gezien maar we vinden hem (haar) niet.

Bij Coen Simons wordt op het land gewerkt en na een praatje met hem gemaakt te hebben en een jaarverslag afgegeven te hebben gaan we weer verder.

Bij Goesten vinden we de eerste drie nesten van dit jaar. Als we even op de uitkijk staan zien we een groep van 10 wulpen. We denken dat het regenwulpen zijn maar als Rens verder gaat kijken zijn het onze eigen gewone wulpen.

Zullen dit de jonge nog niet geslachtsrijpe jongen van de laatste twee jaar zijn die al een kijkje in hun eigen broedgebied komen nemen?

Als Rens nog verder kijkt ziet hij op een perceel waar Wim loopt een wulp zitten en als hij gaat kijken liggen er drie eieren. Vanmiddag is er een raster omheen geplaatst. Vanmiddag belde Rens dat hij nog eens is gaan kijken naar de wulp waar we vanmorgen naar gezocht hebben. Hij vond hem nu met een ei nog maar, een vruchtbare ochtend dus.

04 april – Wim Dieden

Vanmiddag met heel mooi weer de Gement in geweest. De wulp zat rustig verder te broeden, alle percelen zijn nu minimaal een keer bewerkt en op vele percelen is de mest al geïnjecteerd. Op enkele percelen zijn de bieten al gezaaid en de aardappelen gepoot.

We hebben op een perceel enkele kieviten gezien en hebben daar nog overheen gelopen maar dit lag zo ruw dat het moeilijk te belopen is. Omdat daar de groenbemester al weer flink aan het groeien is, is het ook vanaf de weg met de verrekijker moeilijk om iets te zien.

Voor de rest was het rustig. Bij de eendenkooien met hun plas-dras situatie zitten nog veel kieviten, bij de oude kooi zaten er ook al een paar op het nest te broeden.

Vanaf volgende week gaan we op dinsdagmiddag naar de Gement, om 13.30 uur bij de Battle Axe.

08 april – Jos Wesel

Gisteren in de Zeeg hier was het zeer rustig wat vogels betreft. Er was een boer aan het ploegen en daar stonden ooievaars 5 stuks bijna werkeloos bij te kijken. Deze vogels vlogen na enige tijd weg terwijl er nog werd geploegd.

Met de groep nog het ingezaaide veld van Van Drunen over geweest met een kuiltje als gevonden resultaat.

Aan de overzijde van de Loonsevaart vlogen diverse kieviten. Daarom hebben we besloten om volgende week te starten aan de overzijde Loonsevaart.

Gisteren nog even contact gehad met Mari van Drunen of wij de auto's bij de boerderij mogen parkeren en vandaar uit de velden kunnen belopen, deze toestemming hebben we. Dus volgende week starten we om 13.30 uur vanaf de Honderdbunderweg 9 dat is waar de kaasautomaat staat.

09 april – Wim Dieden

Wij gaan voortaan op dinsdagmiddag de Gement in. Toen we vanaf de Deutersestraat linksaf de Gementweg op reden zagen we meteen een koppel wulpen op het perceel van Muskens.

Verder hebben we aan de westkant van de Deutersestraat niets meer gezien.

Toen we weer richting Den Bosch gingen zaten er op het perceel van Verhulst nog 5 wulpen.

Aangekomen bij het perceel waar het wulpennest ligt was niets te zien, wij nog extra rondgekeken om die ene wulp te zoeken maar hij was voor ons onvindbaar. Zou het nest er nog wel liggen? Zodra ik enkele meters het perceel op ging kwam ze al snel van het nest, daarom ben ik toch maar snel weer omgedraaid.

Op het einde van de Gementweg zaten nog een paar kievieten op het perceel van Van Beurden en boven het volgende perceel was een koppel kieviten aan het baltsen.

Er zitten dit jaar wel behoorlijk veel koppels wilde eenden. Bij de eendenkooien blijven de kieviten nog steeds rondlopen, en er zat ook een scholekster, 2 zitten er nog te broeden.

10 april – Ton de Peffer

Vorige week vond Rens een wulpennest met nog maar een ei, afgelopen zondag lagen er twee in dinsdag vier en hebben we er een vossenraster omheen geplaatst. Als we vandaag terug komen staat een wulp op dit perceel naar een paar kraaien te kijken en beweegt niet tot deze weg zijn.

Omdat we maar met een paar mensen zijn en het behoorlijk koud is besluiten we niet de percelen op te gaan maar eens goed rond te kijken.

Op het grasperceel waar zondag en dinsdag twee wulpen liepen lopen ze nu weer maar omdat er druk aan de weg wordt gewerkt lopen ze alleen maar rond.

De kieviten zijn nog steeds aan het baltsen en territorium aan het bepalen. Omdat we het inmiddels zo koud hebben besluiten we maar om huiswaarts te gaan. Wel zien we nog een ooievaar, wat grasmussen en de leeuwerik.

15 april – Wim Dieden

Er is en wordt volop gewerkt in de Gement. Daarom kunnen we niet veel meer doen dan observeren wat er te zien is. We zien nu hier en daar een kievit op de percelen.

Bij het wulpen perceel aangekomen konden we het nest eerst niet vinden. Daarom ben ik het perceel op gegaan en heb op zo'n 10 meter van het nest een foto gemaakt.

Verder in de Gement in een sloot een eend met jongen.

Aan de Honderdmorgensedijk op het perceel van Van Beurden waar de bieten aan het uitkomen zijn, vonden we na lang zoeken ons eerste legsel van een kieviet met 4 eieren. Deze kan nu rustig verder broeden.

Bij de eendenkooien zitten nu nog maar enkele kieviten. De meesten zijn nu vertrokken. De 2 die hier nog zitten te broeden zitten nog rustig op het nest. Volgende week zien we wel weer verder.

16 april – Jos Wesel

Jawel het is een feit: het eerste nest is gevonden.

We stonden op het punt om het dit seizoen op te geven. Met vier man sterk was Leo de gelukkige vinder op het veld van Gerard van Hulten.

Gerard nog gebeld om te vragen wanneer het veld word ingezaaid, zal eind volgende week worden. Daarom moet het nest voor die tijd nog gemarkeerd worden. Dit ga ik waarschijnlijk donderdag middag doen. Ook hebben we staan genieten van de paaseitjes die Margreet was komen brengen onze dank hiervoor.

17 april – Ton de Peffer

Vandaag hebben we ons alleen bezig gehouden met het wulpennest. Er moest flink op het land gewerkt worden en de boer was zo welwillend om zo veel mogelijk tegelijk te doen zodat volgende week alle bewerkingen afgerond zijn.

Maar het raster opruimen en weer terugplaatsen is veel werk en neemt veel tijd in beslag. Gelukkig kwam Margreet nog met paaseitjes zodat we behalve de wulpen eieren toch nog wat anders hebben gezien...

22 april – Wim Dieden

Vandaag met zonnig weer de Gement in geweest. Op het perceel waar het wulpennest ligt is vanmorgen drijfmest gereden. Vanmiddag werd er geploegd. Marton heeft besloten ook het afgerasterde stuk van 50 bij 50 meter braak te laten liggen zodat de wulp verder ongestoord haar eitjes uit kan broeden.

Verder is het rustig, we hoorden en zagen wel wulpen vliegen en wat kleine vogeltjes. Maar opeens zagen we 5 ooievaars in de verte vliegen. Op de percelen aan het einde van de Gementweg zaten nog enkele kieviten.

Op het perceel waar we vorige week ons eerste kievit legsel vonden hebben we vandaag nog een legsel met 4 eieren gevonden.

Verder aan de Honderdmorgensedijk op het perceel waar ze vorige week net klaar waren met aardappelen zetten zaten ook nog enkele kieviten en een paar waren daar aan het baltsen. Misschien dat we daar volgende week nog iets vinden, maar er zaten daar wel veel kraaien.

Bij de eerste eendenkooi zaten nu nog maar enkele kieviten maar bij de andere zaten er nu weer meer dan vorige week.

De ene kievit hier zat nog mooi te broeden, de andere was niet meer te vinden.

23 april – Jos Wesel

Gisteren de Zeeg benaderd vanaf de Honderdbunderweg. Hier over een veld gelopen waar komende dagen aardappelen worden gepoot. Het was een groot veld. Gelukkig hadden we de hulp van een 11 jarige kleinzoon van Frans.

We hebben twee krabkuiltjes gevonden, op de velden zaten veel meeuwen en er werd aan de kant van de Zeeg druk gewerkt.

Toen we zouden vertrekken naar huis kwam Mari (de boer) nog even kletsen. Hij vertelde dat er op de boerderij rond de 20 katten rondgelopen hadden, maar nu nog maar enkelen. Hij had de vossen in het gebied al lang niet meer gezien. Buiten meeuwen en enkele kieviten en een zwartkop was er ook niets. De zwanen zaten nog steeds op de velden.

Tot nu toe is het voor ons een bedroevend verhaal met maar een nest. Daar gaan we volgende week weer naar kijken. Het veld is inmiddels ingezaaid.

26 April – Ton de Peffer

In verband met het slechte weer op donderdag zijn we vrijdagmorgen met een paar mensen gaan kijken.

Het wulpennest is helaas ondanks al onze inspanningen verloren gegaan. De nesten bij Goesten liggen er wel nog. Hier heeft de boer keurig de mandjes even opgepakt en na de bewerking weer terug gelegd.

Op verschillende percelen vinden we nesten. De meeste met nog maar twee of drie eieren. Nu het land bewerkt is zetten we een stok vooraan in de rij zodat we straks weten in welke rij we moeten kijken of ze uit zijn.

Donderdag kijken we weer verder.

30 April – Jos Wesel

Helaas, we zijn van een nest terug naar nul. Het enige nest dat we hadden gevonden is door bewerking (zaaien) verloren gegaan. Stokken stonden schuin en het mandje lag een 20 tal meters verderop.

We hebben het veld van Van Hulten en het dwarsveld van Van Drunen nog belopen maar enkel wat proefnestjes gevonden.

30 April – Wim Dieden

Met stralend weer de Gement in geweest. Marton was het maisland aan het zaai klaar maken. Hij heeft mooi om het braak stuk heen gewerkt en terwijl wij even met hem stonden te praten liep de wulp even rond.

Hopelijk komen de eieren aan het eind van de week uit. Er kwam nog een koppel wulpen over vliegen om een stukje verder te landen.

Verderop zijn we nog over een paar percelen gelopen, omdat we met de verrekijker niets konden ontdekken. Er vloog slechts een kievit op.

Omdat alle percelen nu ingezaaid zijn kijken we nog een paar weken met de verrekijker of er voor ons zichtbaar nog enkele legsels bij komen. Als dat niet zo is hebben we toch een teleurstellend seizoen.

Bij de eendenkooien blijven nog steeds verschillende kieviten hangen. De twee die daar zaten te broeden zaten niet meer op het nest.

Hopelijk lopen ze daar nu met jongen rond maar dat hebben we niet kunnen ontdekken.

Dit seizoen hebben we twee Scholekster plateaus overgenomen van de weidevogelaars uit Gestel.

Er is nog geen gebruik van gemaakt, maar wie weet het volgend seizoen wel...

01 mei – Ton de Peffer

We zijn met stralend weer de polder in gegaan. We hebben eerst de nesten gecontroleerd die bij Goesten lagen. Een is er uit het andere is gepredeerd. Alle andere nesten hebben we van de kant af bekeken maar we vinden hier geen nest meer bij.

Na de koffie zijn we naar de andere kant gereden, een paar mensen hebben de percelen afgekeken en Nol en ik hebben het scholekster platform opgezet.

Nu maar hopen dat de scholeksters het gaan gebruiken.

06 mei – nota Biodiversiteit

Op dit moment heb ik niks toe te voegen aan de nota zoals die voorligt.

Wel vraag ik me af waarom gekozen is voor de Veldleeuwerik als specifieke doelsoort.

We doen in de Gement juist ons stinkende best om de Grutto, Wulp en Kievit te beschermen. Die zijn gebaat bij openheid in het gebied en veel insecten die niet te diep in de grond zitten. Bijvoorbeeld door het uitrijden van stalmest en een goede grondwaterstand.

Zij eten geen zaden, maar de kuikens moeten meteen na het uitkomen van de eieren zelf op zoek naar beestjes in de grond...

Reactie gemeente:

Bedankt voor je aanvulling. Wat betreft de doelsoortenkeuzes voor de Gement, deze zijn mede gebaseerd op hetgeen in het weidevogelgroepoverleg is genoemd eind vorig jaar.

Daar is op mijn vraag voor input hiervoor de veldleeuwerik genoemd.

Daarnaast heb ik toen voorgesteld om ook een wormsoort als doelsoort te nemen, omdat de weidevogels hierbij gebaat zijn en dit ook voor landbouw een belangrijke soort is.

Fien raadde toen aan de “pendelaar” te nemen. Jullie waren het hier toen allemaal mee eens. Dus de Pendelaar is de doelsoort die ook weidevogels behartigt als Grutto, Wulp en Kievit. We willen het aantal doelsoorten per landschapstype op 2 algemene en 1 specifieke houden, omdat dit voldoende lijkt voor Vught gezien het aantal landschapstypen en de mogelijke maatregelen t.b.v. biodiversiteit.

06 mei - Wim Dieden

Er stond vandaag een koude wind in de Gement. We zijn vandaag eerst links de Gementweg op gegaan. Daar vonden we op het aardappelland een legsel van een kievit met 3 eieren.

Daarna over de Gementweg terug en de Deutersestraat weer overgestoken. Op een perceel van Marton zat nu een koppeltje kieviten. Bij het perceel waar de wulp gebroed heeft was niets meer te bekennen. Ze waren de sloot al overgestoken en we zagen de ouders met hun 3 jongen op het perceel van de Bever. Verder hebben we niets nieuws kunnen vinden. De 2 legsels werden beiden nog bebroed. Waarschijnlijk zullen ze volgende week uitgekomen zijn.

Op een aardappelperceel zaten nog enkele kieviten maar we konden er nog geen op het nest ontdekken, misschien volgende week.

Bij de eendenkooi liep een kievit met 3 jongen rond en zwom ook een eend met 3 jongen van ongeveer veertien dagen oud rond.

07 mei – Jos Wesel

Gisteren zijn we weer in de Zeeg geweest. Alle bewerkingen zijn gedaan dus voor ons was er weinig of niets meer te doen. Ook in de polder was het stil. Weinig kieviten, geen veldleeuweriken, alleen een jagend torenvalkje en een Buizerd.

Sperwer

Daar het voor mij het laatste jaar was als groepstrekker en er niemand in de groep het wil overnemen hebben we besloten te stoppen met de groep. Alle leden die aanwezig waren stemden hiermee in.

Helaas is er in de afgelopen jaren in de Zeeg een teruggang in akkers te zien. Zo'n 75% van de akkers werd omgezet in grasvelden. Dit jaar hebben we maar een nest gevonden en dat is verloren gegaan door bewerking.

Tijdens het naar huis rijden zag ik nog een reiger staan. Deze was anders dan ik gewend was, dus gestopt en even gekeken. Het bleek een Purperreiger te zijn. Hij zat jammer genoeg te ver weg om een foto te maken ...

13 mei – Wim Dieden

Op het perceel aardappelen waar we vorige week een legsel vonden, hebben we vandaag nog een kievit legsel met 3 eieren gevonden. Voor de rest was het rustig. Op het gisteren ingekuilde perceel van de Ruyter zat een scholekster. De wulp zat 4 percelen verder op het perceel van Habraken.

We konden geen jongen ontdekken, maar aan het gedrag van de ouders af te leiden zaten de jongen er ook nog.

Bij het perceel waar de 2 kievit legsels liggen zat een kievit bij het legsel. De andere was niet te zien.

Toen we gingen kijken was het ene legsel nog aanwezig met 4 eieren, het andere was uitgekomen maar er waren geen jongen en alarmerende kievieten te zien.

Volgende week gaan we voor de laatste keer omdat alle werkzaamheden inmiddels uitgevoerd zijn.

21 mei – Wim Dieden

Gisteren voor de laatste keer dit seizoen als groep de Gement in geweest, we zagen slechts hier en daar een kievit lopen. Bij de weide aangekomen waar vorige week de wulpen zaten waren zij nu niet te ontdekken. Wel zaten er 3 scholeksters bij elkaar in de wei.

Toen we verder reden zaten er 2 wulpen aan de andere kant van de Gementweg. Op het land van de manege waar het gras gemaaid en afgevoerd was, dit was schijnbaar een ander koppel.

Toen we weer terug reden hoorden we toch het geluid van de wulp en na even zoeken zaten ze op het volgende maisperceel tegen de slootkant. We hebben de jongen niet kunnen zien maar aan het gedrag van de ouders te zien waren er nog jongen aanwezig. Op het bieten perceel was het andere kievitsnest ook uitgekomen, maar er was nu ook niets meer van ouders of jongen te bespeuren.

Verder fietsend over de Honderdmorgensedijk werden we bij de eendenkooi aangenaam verrast. In het laatste stukje plas-dras zaten veel kieviten waarbij verschillende jongen rondliepen. Van nog hele kleintjes tot die al enkele weken oud waren.

Op enig moment kwam er een kraai aanvliegen en ze gingen wel met 15 man achter de kraai aan. Deze was dus ook zo weer verdwenen.

De 2 legsels die we op het aardappelland gevonden hebben konden nog niet uit zijn. Die hebben we met rust gelaten. Ik ga volgende week nog wel een keer kijken hoe het daar mee gesteld is.

Gemeente Heusden meldt op 2 december 2024:

Hieronder nog percelen die we omgevormd hebben naar natuur.

Hier zullen we na half juli pas maaien om de weidevogels maximaal de kans te geven om te kunnen broeden.

Het zou geweldig zijn als de weidevogelaars hier gaan kijken of er inderdaad weidevogels zijn, die gebruik gaan maken van deze percelen. Vooral perceel 742 is kansrijk en het zuiden van 746 denken we dat kansrijk zal zijn.

Reactie Jos Wesel 27 mei

Wat betreft de genoemde percelen:
Hier zijn geen broedgevallen
waargenomen van de grotere
weidevogels. Wel werd hier naar eten
gezocht. De veldleeuwerik en de
patrijs zijn hier wel gesignaleerd. Ook
een groep van een dertigtal
holenduiven aan het begin van het
seizoen.

Het gebied ligt te kort op de dijk waar
de bomen staan.

Ook heb ik gezien dat het hekwerk
aan het doorgaande zandpad aan beide zijden is losgemaakt. Met goed weer is het
erg druk en lopen er regelmatig honden los. Deze kunnen over het gehele veld lopen
en dat geeft veel verstoring.

Nu is er aan vogels niets meer te zien wel staan er veel mooie bloemen in.

30 mei – Ton de Peffer

Omdat het weer niet zo best is en er nog meer regen aankomt gaan we eerst maar
eens bij het wulpennest kijken. We verwachten dat het nu ongeveer uit moet zijn en
dat blijkt ook zo te zijn. We laten ze verder met rust en gaan bij een paar Kievitsnesten
kijken.

Twee zijn er duidelijk uit en een ander waar we
bij komen ligt er nog met drie eieren. Het weer
is intussen zo slecht geworden dat we maar
naar huis gaan. Als ik thuis ben belt Simons op
dat hij vrijdag het land gaat bewerken waar de
wulpen zitten, dus we moeten in actie komen
...

Na enig overleg met Rens besluiten we om in
de avond terug te gaan om te kijken of we ze
kunnen vinden en anders verjaagstokken te
zetten. Als we binnen het raster zijn vinden we
ze alle vier en doen we ze in een emmer om ze
aan de andere kant van de sloot te zetten
Lisa en Rens gaan aan de slag om de kuikens
te ringen, te meten en te wegen.

Ondertussen heb ik de hele achterkant van het perceel afgezet met verjaag stokken zodat ze niet meer terug durven.

Een hele operatie waar we veel voldoening aan hebben, behalve Rens want hij heeft er een nat pak aan over gehouden. Hij is dwars door de sloot gelopen om de kuikens aan de andere kant te zetten.

Wegen, meten en ringen van jonge Wulpjes door Lisa van Brabants Landschap

14 juni – Tom Gerris

Hoi weidevogelbeschermers,

Hopende dat de weidevogelkuikens nu groot genoeg zijn om de kraaien te slim af te zijn, hebben we besloten de kraaienvangkooien open te zetten en worden er vanaf morgen, 15 juni geen kraaien meer gevangen. We zijn gestart met vangen op 10 februari 2025.

De vangstresultaten over 2025: 148 kraaien, 41 kauwen, 1 roek
Er zijn 5 kraaien meer gevangen dan in het jaar 2024. De kauwen en de roek zijn weer los gelaten. De gedode kraaien gingen naar landbouwers, preparateurs en jachthondentrainers.

Hierbij willen we de familie Oostveen bedanken voor het beschikbaar stellen van de locatie voor de vangkooien.

19 juni – Ton de Peffer

Voor de laatste keer dit seizoen zijn we nog een keer de polder ingegaan.

Als we aankomen komt de wulp ons al tegemoet. En als we goed kijken zien we even later de kuikens ook.

Op een ander veld zien we ook een kievit met jongen.

We kijken nog even bij de maisvelden waar nog stokken staan en dan wordt het al zo warm dat we maar naar huis gaan.

We hebben dit jaar in totaal 24 nesten gevonden:

Drie wulpennesten met totaal 11 eieren waarvan er 7 zijn uitgekomen.

Een nest is helaas verloren gegaan maar ik ben er van overtuigd dat als we met een drone hadden mogen werken we er meer gevonden hadden.

Verder vonden we 21 kievitsnesten met totaal 88 eieren waarvan er 53 zijn uitgekomen.

Er was weer van alles te doen en te zien.

Zo was er weer een complete filmploeg van de universiteit van Utrecht met een complete steiger en al bij zich. Zij wilden op de velden gaan filmen. We hebben toch maar gezegd dat dat niet zo'n goed idee was.

Ook hebben we weer presentaties en rondleidingen gegeven en hebben we op 25 mei weer met een kraam bij de Duinboerendag gestaan. Alles bij elkaar nog niet zo'n slecht jaar.

Omdat er in het gebied van De Zeeg amper een nest gevonden is, heeft de groep daar besloten om de activiteiten te stoppen. Het heeft niet zo veel zin om rond te blijven lopen als er toch geen nesten van weidevogels meer gevonden worden.

Hopelijk komt er in het komende seizoen meer rust in het gebied van de Zeeg zodat het misschien voor de weide- en akkervogels toch weer aantrekkelijk wordt om zich daar te gaan vestigen.

Veel percelen zijn echter inmiddels omgevormd tot grasland.

Dat is voor weidevogels helaas niet aantrekkelijk om in te gaan nestelen en broeden. Het lijkt er dan ook op dat zij op zoek zijn gegaan naar geschiktere locaties buiten ons zoekgebied.

Monitoring gebied Honderdmorgensedijk, Rini van den Boer

Tot 2016 was het gebied langs de Honderdmorgensedijk bestemd voor agrarisch gebruik, met name grasland en maisland. Meerdere kieviten en scholeksters hadden legfels op die percelen. Die werden door ons beschermd.

In 2016 is het gebied ten behoeve van HOWABO (hoogwateraanpak Den Bosch) afgegraven en bestemd voor natuur. Het werd ruig en nat grasland. Daardoor vonden geen bewerkingen meer plaats en was bescherming niet meer nodig.

Wel hebben we tot 2025 gemonitord wat de impact op de weidevogels was door ieder voorjaar broedvogels te tellen.

Eindconclusie:

voor kieviten en scholeksters is het gebied te ruig en voedselarm geworden. Deze soorten zijn dan ook nagenoeg uit dit gebied verdwenen. Voor de tureluur is het gebied wel aantrekkelijk geworden. We hebben enkele broedgevallen gehad, maar tot nu toe blijft het zeer beperkt.

Tureluur

Wel goed gaat het met de kleine soorten: veldleeuwerik, graspieper, rietgors, grasmus en roodborsttapuit. Het ruige grasland waar niet gemaaid wordt en de rietkragen met veel insecten trekt deze vogels aan.

Daarnaast zien we verschillende zwaluwsoorten: boeren-, oever- en gierzwaluwen die er niet broeden maar wel in grote getalen profiteren van het insectenrijke voedselaanbod.

Kortom: de “echte” weidevogels zijn verdwenen maar het aantal kleine akkervogels is juist toegenomen.

Veldleeuweriken

MAS (Meting Agrarische Soorten)

In 2023 zijn meerdere akkerranden en beheerstroken aangelegd in de Gement. Behalve dat dit een prachtig gezicht is, biedt het voedsel voor vogels. In de zomer ook prima broedgelegenheid en schuilplekken voor jonge vogels. De grondgebruikers “offereren” een deel van hun perceel op en krijgen hier een vergoeding voor.

Enkele voorbeelden:

Insectenblok

Wintervoedselakker

We gaan met een groepje van 8 personen, onder leiding van Rens van Brabants Landschap, de ontwikkelingen gedurende 10 jaar volgen.

Nu al zien we positieve veranderingen.

Maar liefst 48 soorten hebben we waargenomen. Behalve kleine soorten zoals gele kwikstaart, rietgors, veldleeuwerik en graspieper verschijnen ook roofvogels als sperwer, buizerd, bruine kiekendief en torenvalk die weer op jacht gaan naar de kleine soorten.

Ook in de winter gaan we op pad om tellingen te doen. Veel zaad-etende vogels vinden hier een luilekkerland. Bijzonder zijn de grote groepen (30 a 40 stuks is geen uitzondering) veldleeuweriken, putters, sijsjes, graspiepers, vinken en rietgorzen. Vogels die je in de zomer als paartjes in een territorium ziet maar 's winters bij elkaar bescherming zoeken in ruige voedselrijke plekken.

Contactgegevens Weidevogelbescherming Gement en De Zeeg:

Groepstrekkers: Ton de Peffer, Wim Dieden, Jos Wesel

Waarnemingen: Rini van den Boer

Secretariaat: Margreet van Mensvoort

Coordinator: Elise Adriaanse, telefonisch bereikbaar op 06-21641456

Gezamenlijk emailadres: Weidevogelaars@gmail.com

November 2025 / ea

Drukwerk door Dit of Dat